

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ในด้านการดูแล การป้องกัน การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ การร่วมมือปฏิบัติ ตลอดจนรวมทุกด้าน โดยมุ่งเปรียบเทียบผลการประเมินการปฏิบัติการพยาบาล ที่ประเมินโดยพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยในแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม พร้อมทั้งเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลที่มีประสบการณ์การทำงานและคุณวุฒิที่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ เป็นพยาบาลระดับวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ จำนวนตัวอย่างประชากรที่เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย 98 คน และหัวหน้าหอผู้ป่วย 98 คนนี้ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาล 3 คน โดยหัวหน้าหอผู้ป่วยเลือกพยาบาลที่จะประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลด้วยตนเอง ได้จำนวนตัวอย่างประชากรที่เป็นพยาบาลทั้งสิ้น 294 คน จากโรงพยาบาลในมหาวิทยาลัย 4 แห่ง คือ โรงพยาบาลศิริราช รามาธิบดี จุฬาลงกรณ์ และนครเชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินผลการปฏิบัติงานพยาบาล ซึ่ง กุลยา คันติผลาชีวะ ได้สร้างขึ้นในปีการศึกษา 2520 จำนวน 72 ข้อ แบบสำรวจประกอบด้วยลักษณะการปฏิบัติ 5 ด้านคือ การดูแล การป้องกัน การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ และการร่วมมือปฏิบัติ และมีค่าความตรงตามสภาพ .94 ความเที่ยงภายใน .98 และ .96 ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจมาใช้อัตราการให้ค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 6 ลำดับขั้น และนำแบบสำรวจนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หากาคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-Test)

เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการปฏิบัติการพยาบาล รวมทุกด้าน และในแต่ละด้านที่พยาบาลประเมินตนเองและหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ประเมิน แยกเป็นแผนก ตลอดจนทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินการปฏิบัติระหว่างพยาบาลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปี และ 3 ปีขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลระหว่างพยาบาลที่มีคุณวุฒิระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. สถิติภาพของพยาบาลที่ประเมินตนเองและหัวหน้าหอผู้ป่วยประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

ก. พยาบาลประเมินตนเองและหัวหน้าหอผู้ป่วยที่เป็นผู้ประเมิน ส่วนใหญ่ ได้จากโรงพยาบาลศิริราช คิดเป็นร้อยละ 42.05 รองลงมา ร้อยละ 25 ได้จากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และจำนวนน้อย ร้อยละ 15.90 ได้จาก โรงพยาบาลรามธิบดี (ตารางที่ 2)

ข. แผนกที่ทำงาน พยาบาลประเมินตนเองและหัวหน้าหอผู้ป่วยที่เป็นผู้ประเมินพยาบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 38.64 ทำงานอยู่แผนกศัลยกรรม รองลงมา ร้อยละ 27.27 ทำงานแผนกอายุรกรรม และจำนวนน้อย ร้อยละ 13.64 ทำงานอยู่แผนกสูติรีเวชกรรม (ตารางที่ 3)

ค. ประสบการณ์การทำงาน พยาบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.20 มีประสบการณ์การทำงาน 3 ปีขึ้นไป รองลงมา ร้อยละ 42.80 มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปี (ตารางที่ 4)

ง. ระดับการศึกษา พยาบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.91 มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 34.09 ที่ได้รับปริญญาตรี (ตารางที่ 5)

2. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาล ที่ประเมินโดยพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย พบว่า

ก. การปฏิบัติการพยาบาลระหว่างพยาบาลประเมินตนเองและหัวหน้าหอ-

ผู้ป่วยเป็นผู้ประเมิน รวมทั้งด้านและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการร่วมมือปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 6) ซึ่งสนองสมมติฐานที่ว่า ผลการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลที่พยาบาลประเมินตนเอง และประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย รวมทั้งด้านและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบผลประเมินการปฏิบัติการพยาบาลที่พยาบาลประเมินตนเองและประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย แยกเป็นแผนก พบว่า

ก. การประเมินการปฏิบัติการพยาบาลที่พยาบาลประเมินตนเอง และประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย แผนกอายุรกรรม รวมทั้งด้านและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 7)

ข. การประเมินการปฏิบัติการพยาบาลที่พยาบาลประเมินตนเอง และประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย แผนกศัลยกรรม รวมทั้งด้านและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 8)

ค. การประเมินการปฏิบัติการพยาบาลที่พยาบาลประเมินตนเองและประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย แผนกสูติรีเวชกรรม รวมทั้งด้าน และในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 9)

ง. การประเมินการปฏิบัติการพยาบาลที่พยาบาลประเมินตนเอง และประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย แผนกกุมารเวชกรรม รวมทั้งด้านและด้านการดูแล การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการป้องกัน และการร่วมมือปฏิบัติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 10)

จึงสรุปได้ว่าผลการเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาล โดยตัวพยาบาลเอง และประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย รวมทั้งด้าน และในแต่ละด้าน สนองสมมติฐานที่ว่า การประเมินการปฏิบัติการพยาบาล ที่พยาบาลประเมินตนเอง และประเมินโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย แยกเป็นแผนกไม่แตกต่างกัน ยกเว้นแผนกกุมารเวชกรรม ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานเนื่องจากค่าคะแนนเฉลี่ย รวมทั้งด้าน และด้านการดูแล การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาล ระหว่างพยาบาลที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 3 ปี และ 3 ปีขึ้นไป พบว่า ในด้านการป้องกัน การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการดูแล การร่วมมือปฏิบัติ และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 11) ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

5. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลระหว่างพยาบาลที่มีวุฒิระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี รวมทุกด้าน และในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสนองสมมติฐานที่ว่า การประเมินการปฏิบัติการพยาบาลระหว่างพยาบาลที่มีคุณวุฒิระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 12)

อภิปรายผล

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย จากเกณฑ์การเลือกโรงพยาบาลเพื่อทำการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นว่า เลือกจากโรงพยาบาลในมหาวิทยาลัยที่มีนิสิตแพทย์ และนักศึกษาพยาบาลชั้นฝึกปฏิบัติงาน โรงพยาบาลที่ถูกเลือกมาทำการศึกษา จึงเป็นโรงพยาบาลใหญ่ ฉะนั้นทำให้การปฏิบัติการพยาบาลในโรงพยาบาลเหล่านี้มีการปรับปรุง พัฒนาอยู่เสมอทั้งทางด้านวิชาการและการปฏิบัติ นอกจากนี้ โรงพยาบาลเหล่านี้ยังมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติการพยาบาลเป็นไปอย่างเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แผนกที่ทำงาน พยาบาลวิชาชีพที่ทำงานในแผนกต่าง ๆ มีจำนวนใกล้เคียงกัน ถึงแม้ว่าแผนกศัลยกรรม จะมีจำนวนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากในโรงพยาบาลมีผู้ป่วยในแผนกศัลยกรรมมากกว่าแผนกอื่น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกันทั้งในลักษณะการปฏิบัติที่รวมทุกด้าน และในแต่ละด้าน ซึ่งสนองสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย คือสนองความต้องการ แก่ผู้ป่วยแต่ละคน หมายถึง ยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง (Patient - Centered) ซึ่งผู้ปฏิบัติทุกคนถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ ดังนั้นไม่ว่าจะปฏิบัติการพยาบาลในด้านใดก็ตาม ก็ไม่ทำให้ผลการปฏิบัติการพยาบาลแตกต่างกัน และโดยเฉพาะโรงพยาบาลที่มีโครงสร้างการบริหารงานคล้ายคลึงกัน¹ กล่าวคือ เป็นโรงพยาบาลในมหาวิทยาลัย ที่มีการศึกษาทั้งระบบการ เรียนการสอนทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติ คล้ายคลึงกัน และเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของนิสิตแพทย์ และนักศึกษาพยาบาล ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แพทรีเซีย เอ็ม ชไวเรียน (Patricia M. Schwirian) ที่ว่า ผลประเมินการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งประเมินด้วยตนเองและผู้อื่นเป็นผู้ประเมิน ไม่แตกต่างกันในลักษณะภาวะผู้นำ การพยาบาลภาวะวิกฤติ การสอนและการให้ความร่วมมือ การวางแผนและประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ และจากการประเมินนี้ยังเป็นที่ยอมรับว่าการฝึกปฏิบัติอยู่ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนั้นเป็นการเหมาะสม²

3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย แผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม และสูติรีเวชกรรม ไม่แตกต่างกันทั้งในลักษณะการปฏิบัติรวมทุกด้านและในแต่ละด้าน ซึ่งสนองสมมติฐานของการวิจัย ยกเว้นแผนก กุมารเวชกรรม ผลการประเมินการปฏิบัติการพยาบาล รวมทุกด้าน และด้านการดูแล การ

¹ Deborah Maclury Jensen (ed.), Nursing Service Administration (Saint Louis : The C.V. Mosby Co., 1961), p. 63.

² Patricia M. Schwirian, "Evaluating the Performance of Nurse: A Multidimensional Approach," pp. 347 - 351.

ส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ แตกต่างกันไปซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในการปฏิบัติการพยาบาลจะขึ้นอยู่กับผู้ป่วยแต่ละคน ซึ่งต้องเป็นไปตามความต้องการ ชนิด และปริมาณของความต้องการการดูแลผู้ป่วยในคนนั้น ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันตามการวินิจฉัยโรค การรักษา การฟื้นฟูสุขภาพร่างกาย ซึ่งพยาบาลจะต้องตอบสนองให้เหมาะสมกับผู้ป่วย¹ จึงพบว่าผลการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลระหว่างพยาบาลประเมินตนเองและหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ประเมินการปฏิบัติการพยาบาล ของแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม ไม่แตกต่างกันเพราะลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลในผู้ป่วย ผู้ใหญ่ซึ่งมีความพร้อมที่จะช่วยตนเองในการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติการพยาบาลได้มากกว่าผู้ป่วยเด็ก นอกจากนั้นผลการปฏิบัติการพยาบาลที่ปรากฏในผู้ป่วยผู้ใหญ่สามารถสังเกตได้ง่ายกว่าผลการปฏิบัติการพยาบาลที่ปรากฏในผู้ป่วยเด็ก ดังนั้นไม่ว่า พยาบาลหรือหัวหน้าหอผู้ป่วยจะเป็นผู้ประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของผู้ป่วยเฉพาะบุคคลย่อมได้ผลไม่แตกต่างกันตรงตามผลการวิจัย ส่วนแผนกกุมารเวชกรรมนั้น ผลการวิจัยแสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลโดยหัวหน้าหอผู้ป่วยสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยที่พยาบาลประเมินตนเอง ทั้งคะแนนรวมทุกด้าน และด้าน การดูแล การส่งเสริมสุขภาพ และการร่วมมือปฏิบัติ (ตารางที่ 10) อธิบายได้ว่า พยาบาลผู้ใหญ่การพยาบาลแก่ผู้ป่วยเด็กประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของตนต่ำกว่าความคาดหวังที่วางไว้กล่าวคือ การพยาบาลเด็กหมายความว่าความรับผิดชอบถึงผู้เลี้ยงดู หรือบิดามารดาของเด็กที่พยาบาลจะต้องให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือเพื่อให้บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู และเด็กได้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยเฉพาะในระหว่างที่เด็กป่วย นั่นคือได้ช่วยเหลือดูแลเด็กด้วยตนเอง ทั้งนี้จะป้องกันความกดดันต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในครอบครัว หากมีการสกัดกั้นการติดต่อระหว่างบุคคลในครอบครัวแล้วยอมก่อให้เกิดปัญหาภายในครอบครัวได้ โดยหลักของการพยาบาลเด็ก มุ่งสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว

1

Frances L. George, Pattern of Patient Care (New York : McMillan Co., 1965), pp. 10 - 11.

(mother - father child triad) ซึ่งบิดา มารดา มีบทบาทสำคัญในการดูแลบุตรของ
 ตนด้วยตนเอง ¹ นอกจากนี้การแยกเด็กจากครอบครัวก่อให้เกิดความวิตกกังวลจากการ
 แยก (Separation Anxiety) แก่เด็กได้อย่างมาก ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการป่วย ²
 นั่นคือผลของการปฏิบัติการพยาบาลจะปรากฏทั้งในผู้ป่วยเด็ก บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู ซึ่งใน
 การปฏิบัติการพยาบาลตามสภาพการณ์จริง มักจะไม่สามารถครอบคลุมการพยาบาลถึงบิดา
 มารดา หรือผู้เลี้ยงดูได้อย่างเต็มที่ สำหรับคะแนนผลการปฏิบัติการพยาบาลที่หัวหน้าหอผู้ป่วย
 เป็นผู้ประเมิน ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าพยาบาลประเมินตนเองนั้น อาจจะเป็นเนื่องจาก
 หัวหน้าหอผู้ป่วยไม่ได้เป็นผู้ให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยเด็กด้วยตนเอง จึงคาดหวังเพียงการ
 พยาบาลที่เด็กได้รับ โดยมีได้คำนึงถึงบุคคลอื่นในครอบครัวของ เด็กป่วยที่ต้องการ เกี่ยวข้อง
 สัมพันธ์ด้วย นอกจากนี้แล้วในการปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยเด็กนั้นต้องได้รับความร่วมมือ
 จากญาติผู้ป่วยในด้านการติดต่อสื่อสาร จึงอาจเป็นเหตุให้ผลการประเมินการปฏิบัติการพยา-
 บาลโดยพยาบาลประเมินตนเอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าผลการประเมินได้ด้วยเหตุผลดัง
 กล่าวข้างต้น

4. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลที่มีประ-
 สบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปีและ 3 ปีขึ้นไป แตกต่างกันโดยส่วนรวม ด้านการดูแลและ
 การร่วมมือปฏิบัติงาน โดยคะแนนเฉลี่ยของพยาบาลที่มีประสบการณ์ 3 ปีขึ้นไป มีค่าสูงกว่า
 พยาบาลที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 3 ปี (ตารางที่ 11) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานปฏิบัติการ
 พยาบาลเป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบสูงอันเนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ซึ่งมี

¹ Suzanne Hall Johnson, High -Risk Parenting : Nursing Assessment
 and Strategies for the Family at Risk (New York : J.B. Lippincott Co.,
 1979), p. 37.

² Ibid., p. 178.

ความต้องการพื้นฐานเป็นหลัก และการปฏิบัติการพยาบาลที่สนองความต้องการของผู้ป่วย และ/หรือ ผู้รับบริการ ทั้งในยามปกติและยามเจ็บป่วย¹ ดังนั้นผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงย่อมมองเห็นแนวทางในการสนองความต้องการของบุคคลได้มากกว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จต่ำกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการดูแลและการร่วมมือปฏิบัติงานนั้น ผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงย่อมยังเกิดความเข้าใจและทักษะได้สูง ซึ่งผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ เครเมอร์ (Kramer) ที่ว่าหลังจากที่พยาบาลได้ปฏิบัติงานติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ปี แล้วศักยภาพ (Potential) ที่มีอยู่จะค่อยๆ ลดต่ำลง² และขัดกับธรรมชาติโดยทั่วไปของมนุษย์ เมื่อเริ่มเข้าปฏิบัติงานใหม่จะกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน หมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติให้ดีขึ้นเสมอ ดังนั้นในการปฏิบัติงานในระยะแรก ประสิทธิภาพของงานจะสูง แต่เมื่อปฏิบัติงานไปนานจะเกิดความเบื่อหน่าย ซ้ำซากทำให้คุณภาพการทำงานค่อย ๆ ลดลงตามลำดับ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า โรงพยาบาลที่เลือกตัวอย่างประชากร เป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยทั้งหมด บุคลากรพยาบาลจึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอยู่เสมอ รวมทั้งได้รับการพัฒนาอยู่เสมอทั้งทางด้านวิชาการและการปฏิบัติ

5. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี ไม่แตกต่างกันทั้งโดยคะแนนเฉลี่ย รวมทั้งค่า และในแต่ละด้าน ทั้งนี้จากการศึกษาภาคปฏิบัติ ทางการศึกษาพยาบาลไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรปริญญาตรี อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร มีวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกันคือ มุ่งที่จะให้ผู้เรียนได้มีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลในระดับวิชาชีพได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล เป็นความมุ่งหวังของการเรียนการสอนการพยาบาลใน-

1

Jean Barrett, Barbara A. Gessner and Charlene Phelps, The Head Nurse : Her Leadership Role, p. 17.

2

Marlene Kramer, "The New Graduate Speak - Again," American Journal of Nursing (September 1972) : 1903 - 1907.

คลินิก¹ จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยของพยาบาลที่มีวุฒิต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยและอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้บริหารในแผนกบริการพยาบาลได้ทราบถึงผลการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาล ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารในแผนกบริการพยาบาล ควรจะได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาล เป็นประจำทุก 6 เดือน หรือ 1 ปี เป็นอย่างน้อย เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศงานได้อย่างถูกต้องและตรงเป้าหมาย เพราะจะช่วยดำรงไว้ซึ่งคุณภาพของการปฏิบัติการพยาบาล
3. ผู้บริหารในแผนกบริการพยาบาล ควรให้พยาบาลปฏิบัติการพยาบาลมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลของตนเอง เพื่อให้ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาความรู้ของตนเองในการปฏิบัติการพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. การประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลควรให้ผู้ร่วมงานอื่น ๆ ตลอดจนผู้ป่วยได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล การปฏิบัติการพยาบาลด้วย
5. ในการจัดให้มีการประเมินผล ควรต้องมีการชี้แจงให้ผู้ประเมินเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการเสียก่อนว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้วิธีการเป็นไปในแนวเดียวกัน

¹

Jean E. Schween and Kristine M. Gebbie, Creative Teaching in Clinical Nursing, pp. 29 - 31.

6. หลังจากได้มีการประเมินผลแล้ว จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกประเมินได้ทราบผลการประเมินว่าเป็นอย่างไร มีข้อบกพร่องอย่างไร และควรจะแก้ไขอย่างไร ควรจัดให้มีการอภิปรายร่วมกัน ระหว่างผู้ถูกประเมิน และผู้ประเมิน เพื่อแก้ไขสิ่งบกพร่อง

ขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้อาจนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการทำการศึกษา และวิจัยผลการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลทั่วประเทศได้
2. ควรศึกษาผลการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลทุกโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ทั้งโรงพยาบาลของรัฐบาลและเอกชน พร้อมทั้งศึกษา ลักษณะการบริหารงานของหน่วยงานนั้น ๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบว่า ลักษณะการบริหารของหน่วยงานใดที่จะช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติการพยาบาลมีคุณภาพยิ่งขึ้น
3. ศึกษาเปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลในส่วนภูมิภาคและในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางของผู้บริหารระดับสูง ในการปรับปรุงคุณภาพของการพยาบาล
4. ควรศึกษาถึงปัจจัยอะไรบางอย่างที่มีผลต่อการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาล ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงาน
5. ควรได้มีการหาปกติวิสัย (Norms) ของการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อสร้างเป็นมาตรฐาน และใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินคุณภาพการพยาบาล
6. การวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรใช้ผู้ประเมินเป็นคนอื่น ๆ เช่น ผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยประเมินในฐานะผู้รับบริการ โดยประเมินผลการพยาบาลที่ได้รับ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

ควรให้นักศึกษาพยาบาลมีส่วนร่วมในการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของตนเอง ในการประเมินผลภาคปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก ตลอดจนควรมีการประชุมปรึกษาหลังจากการประเมิน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อจรรโลงไว้ซึ่งคุณภาพของการปฏิบัติการพยาบาล.

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย